

 ANTALYA BİLİM ÜNİVERSİTESİ	İÇ YÖNERGELER	Döküman No:	ÜY-YÖ-0108
		Yayın Tarihi:	31.07.2024
		Değişiklik No:	0
		Değişiklik Tarihi:	-

T.C.
ANTALYA BİLİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ EBELİK BÖLÜMÜ
UYGULAMALI DERS YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı, Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü öğrencilerinin eğitim-öğretim programları kapsamındaki uygulamalı derslerin yürütülmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu yönerge, Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, meslek derslerinin sağlık kurumlarında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları klinik/saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları, görevleri ve uyulması gerekli ilke ve kuralları kapsar.

(2) Ebelik Bölümü lisans programında klinik/saha uygulaması içeren, zorunlu statüdeki meslek dersleri; Ebelik Esasları, Normal Gebelik, Riskli Gebelikler, Normal Doğum ve Doğum Sonu Dönem, Riskli Doğum ve Doğum Sonu Dönem ve Ebelikte Klinik Uygulamalar I ve II, Klinik Saha Uygulamaları I ve II dersleridir.

Yasal Dayanak

Madde 3- Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44'üncü maddesine, 17/06/2021 tarihli ve 31514 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinin 14. maddesine, 02.02.2008 tarih ve 26775 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin 4. maddesine, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. maddesiyle, ve Antalya Bilim Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen kısaltmalar ve tanımlar aşağıda yer almaktadır:

Üniversite: Antalya Bilim Üniversitesi,

Fakülte: Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Bölüm: Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü,

Bölüm Başkanı: Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölüm Başkanı,

Öğrenci: Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü öğrencisini,

Uygulama: Müfredat kapsamında yapılması zorunlu olan dönem içi ve yaz dönemi klinik ve saha uygulamalarını,

Uygulama Alanı: Ebelik Bölüm Başkanlığı tarafından uygun görülen yurt içinde ve/veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlar (Hastaneler, Kanseri Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM), Aile Sağlığı Merkezi (ASM), Toplum Sağlığı Merkezi (TSM), Sağlıklı Hayat Merkezi (SHM), Özel veya Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullar, Huzurevi ile Huzurevi ve Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi vb.)

Klinik Saha Uygulama Öğrencisi: Ebelik lisans programının 1., 2., ve 3. sınıf uygulamalı derslerini başarıyla tamamlayıp son sınıf ebelik bölümü öğrencisini

Mentör: Ebelik uygulama alanında klinik deneyime sahip, öğrencilere rehberlik eden ve gelişimlerini destekleyen ebevi/hemşireyi

Akran Mentörü: Ebelik Bölümü lisans programının 1., 2., ve 3. sınıf uygulamalı derslerini başarıyla tamamlayan gönüllü dördüncü sınıf öğrencilerinin, 1., 2., ve 3. sınıf öğrencilerine rehberlik eden öğrencileri

Sorumlu Öğretim Elemanı: Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'nde yürütülen ilgili dersin uygulamasından görevli olan öğretim elemanını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrencilerin Uygulamalar Sırasında Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

Uygulama Öncesinde Uyulması Gereken İlke ve Kurallar

Madde 5- (1) Öğrencilerin uygulama öncesinde uyması gereken kurallar:

- Öğrenci, uygulama yapacakları alanların özellikleri, uygulamada öğrenciden beklentiler, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgileri ilgili derslerin öğretim elemanlarından edinmekle,
- Öğrenci, her dönem ilgili ders sorumlu birimi tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini öğrenmekle,
- Öğrenci, uygulama öncesi iş kazası ve meslek hastalığı sigorta işlemlerini tamamlamak ve belgelendirmekle,
- Öğrenci, Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü tarafından uygulama öncesi önerilen aşılardan yapıldığını belgelendirmekle veya öğrenci kendi takdirine bağlı olarak aşılansamıyorsa iş bu Yönerge'nin 11. maddesine uyarınca imzaladığı onam formunu Fakülte'ye sunmakla,
- Bu yönergenin 10. maddesinde yer alan üniforma/beyaz önlüğünü uygulamadan önce temin etmekle,
- "İş sağlığı ve güvenliği" sertifika programını başarıyla tamamlamakla yükümlüdür.

Uygulama Esnasında Uyulması Gereken İlke ve Kurallar

Madde 6- (1) Öğrencilerin uygulama esnasında uyması gereken ilke ve kurallar:

- Öğrenci uygulamasını ulusal, mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.

- b. Öğrenci, uygulama yaptığı ders için hazırlanan uygulama programına uymak ve uygulama gereği olan görevleri zamanında ve eksiksiz yapmak zorundadır.
- c. Öğrenci, öğretim elemanının kendisinden istediği kişisel araç-gereçleri (beceri kontrol çizelgesi, stetoskop, ışık kalemi, kalem, not defteri, vb.) ve kaynakları (kitap, makale vb.) yanında bulundurur.
- d. Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine (teslim saati, yemek saati vb.) uymakla yükümlüdür.
- e. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının onayı olmadan uygulama zamanı ve yerinde değişiklik yapamaz.
- f. Öğrenci, uygulama alanında öğrenci kimlik belgesini görünür şekilde takmak zorundadır.
- g. Öğrenci ebelik uygulamalarını, öğrenim gördüğü sınıf ve aldığı dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda öncelikle dersin uygulamasından sorumlu öğretim elemanının olmadığı durumlarda servis sorumlu ebesinin ve servis ebesinin denetiminde gerçekleştirir.
- h. Öğrenci gerçekleştirdiği tüm ebelik uygulamalarını hastanın bakımından sorumlu ebe ile birlikte kayıt altına alır ve imzalar (önce bakımdan sorumlu ebe sonra öğrencinin adı olacak şekilde).
- i. Öğrenci, kendisine verilen görev, yetki ve sorumlulukları dışındaki uygulamaları yapamaz.
- j. Öğrenci, sağlık bakım ekibinin üyeleri, hasta ve yakınları ile profesyonel iletişimini sürdürmekle yükümlüdür.
- k. Öğrenciler uygulama süresince yemek vb. ihtiyaçlarını kendi olanaklarıyla sağlar.
- l. Öğrenci uygulama alanından sırasıyla; dersin uygulamasından sorumlu öğretim elemanı, servis/poliklinik sorumlusu, servis ebesinden izinsiz ayrılamaz.
- m. Öğrenci uygulama esnasında herhangi bir fiziksel ya da duygusal zarar görmüş ise, olayı öncelikle ilgili dersin sorumlu öğretim elemanına ve uygulama alanı sorumlu ebesine bildirerek rapor eder.
- n. Öğrenciler uygulama alanına devam etmeyecekleri günleri öncesinde sorumlu öğretim elemanına bildirir.
- o. Öğrenciler, uygulama alanlarında, uygulama yapılan kurum, kurum çalışanları, hasta ve hasta yakınları ile ilgili verilerin gizliliğini ihlal edebilecek davranışlarda (izinsiz fotoğraf çekimi, ses ve görüntü kaydı alma, yayınlama, paylaşma) bulunamaz.
- p. Öğrenciler, uygulama süresince hasta ya da yakınlarına tanı ve tedavi ile ilgili hekim sorumluluğu sınırları içinde kalan bilgi veremez.
- r. Öğrenci, uygulamada kendisine teslim edilen araç-gereci özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür. Aksine hareket edenler meydana gelecek zararı ödemekle yükümlüdür.

Sorumlu Öğretim Elemanlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Sorumlu Öğretim Elemanlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 7- Uygulama ile ilgili sorumlu öğretim elemanlarının görev, yetki ve sorumlulukları;

- a. Öğrencileri uygulamayla ilgili ilke ve sorumlulukları, uygulama alanları, tarihler, uygulama süresi ve sorumlulukları hakkında bilgilendirmek, ihtiyaç duyulduğunda genel ilkeler dışındaki uygulama alanlarına özgü kuralları belirleyip öğrencilere duyurmak.

- b. Uygulamalar sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlamak, eğitim vermek ve uygulamalarını kolaylaştırmak,
- c. Uygulama alanı ve bölüm arasındaki iş birliğini sağlamak, ders için gerekli iletişimlerini yürütmek,
- d. Öğrencilerin klinik/saha çalışanları ile anlayış içinde olmalarını sağlamak,
- e. Öğrencilerin ders için ihtiyacı olan araç-gereçleri temin edebilmeleri için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- f. Öğrencilerin çalışmalarını denetlemek, ebelik bakım planlarını ve uygulamalarını değerlendirmek,
- g. Öğrencilerin uygulamalarını Ebelik Bölümü Uygulamalı Ders Yönergesi ve Antalya Bilim Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne ilişkin ilke ve esaslara uygun şekilde yapmalarını sağlamak için gözetim ve denetimleri sürdürmek.
- h. Uygulamada karşılaşılan sorunların çözümü için ilgili kişilerle görüşme yapmak (uygulama alanındaki personel vb.) ve süreci Bölüm Başkanına iletmek.

Mentör ve Akran Mentörünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Uygulama ile İlgili Mentör ve Akran Mentörünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 8- (1) Uygulama ile ilgili mentörünün görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a. Dersin gerektirdiği görevleri zamanında ve eksiksiz yapmak, dersin sorumlu öğretim elemanı ile işbirliği içinde çalışmak
- b. Öğrencilere ebelik uygulamalarıyla ilgili ilke ve sorumlulukları, uygulama süreleri ve gereksinimleri detaylı bir şekilde aktarmak; özel uygulama alanları için gereken kuralları belirlemek.
- c. Uygulama sürecinde öğrencilere rehberlik sağlamak, danışmanlık vermek ve uygulamalarını desteklemek.
- d. Uygulama alanıyla hastane yönetimi arasında iş birliğini güçlendirmek ve gerekli iletişimlerini etkin bir şekilde yürütmek.
- e. Öğrencilerin klinik veya saha çalışmaları sırasında işbirliği ve profesyonel iletişimi teşvik etmek.
- f. Uygulama için gerekli olan araç-gereçleri sağlamak için koordinasyonu yönetmek.
- g. Öğrencilerin ebelik bakım planlarını ve uygulamalarını düzenli olarak denetlemek ve değerlendirmek.
- h. Öğrencilerin uygulamalarını hastane politikaları ve yönergeleri doğrultusunda gerçekleştirmelerini sağlamak için sürekli gözetim ve denetim yapmak.
- i. Uygulama sürecinde ortaya çıkan herhangi bir sorunu çözmek için ilgili paydaşlarla iş birliği yapmak ve süreçleri bölüm başkanlığına iletmek.

(2) Uygulama ile ilgili akran mentörünün görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a. Ebelik öğrencilerine uygulama alanıyla ilgili ilkeleri ve sorumlulukları anlatmak.
- b. Öğrencilere rehberlik etmek ve uygulama sürecinde destek olmak.
- c. Eğitim sürecinde öğrenciler arasında iş birliğini teşvik etmek ve pozitif bir öğrenme ortamı oluşturmak.
- d. Uygulama için gereken araç-gereçlerin kullanımı konusunda öğrencilere rehberlik etmek.
- e. Öğrencilerin ebelik bakım planlarını ve uygulamalarını desteklemek, ancak değerlendirme veya puanlama yapmamak.
- f. Ebelik mesleği etik ilkeleri ve standartlarına uygun şekilde uygulama yapmalarını teşvik etmek.
- g. Uygulama sürecinde karşılaşılan herhangi bir zorluk veya sorunu ilgili öğretim elemanı ile bölüm başkanlığıyla iş birliği yaparak çözmek.

Klinik Saha Uygulamaları Dersi Alan Öğrencilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 9- (1) Klinik saha uygulamaları I ve II dersini alan öğrencilerin görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- İşbu Yönergenin 6. maddesinde belirtilen uygulama esnasında uyması gereken ilke ve kurallara uymak
- Eğitimi süresince edindiği temel bilgi ve becerileri uygulamaya aktarabilmek
- Mezuniyet öncesi kanıta dayalı araştırma sonuçlarını hasta bakımına yansıtma becerisi kazanabilmek
- Klinik saha uygulamaları I ve II dersinin niteliğinden kaynaklı olarak (uygulamalı bir ders olması nedeniyle) final sınavında tüm lisans eğitiminde aldığı tüm mesleki derslerin konularından sorumlu olmak

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamaların Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

Uygulama alanları

Madde 10- (1) Uygulama alanları, dersin sorumlu öğretim görevlisi/üyesi ve bölüm başkanlığı ile belirlenir ve fakülte dekanlığı tarafından yapılacak resmi yazışma sonucunda kesinleştirilir.

(2) Ebelik Bölümü öğrencilerinin uygulamalı dersleri için önem arz eden kurumlar ile gerektiğinde Antalya Bilim Üniversitesi ile anlaşma yapılır.

İş kazası, meslek hastalığı sigorta primi ve aşılar

Madde 11- (1) Öğrencilerin uygulamalar için “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” Antalya Bilim Üniversitesi tarafından yapılır. ERASMUS kapsamında yurt dışında yapılacak uygulamalarda iş kazası ve meslek hastalığı sigortası öğrencinin sorumluluğundadır. Uygulamalar sırasında öğrenciler iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili herhangi bir olay yaşaması durumunda olayın olduğu sağlık kurumunun iş sağlığı ve güvenliği birimine başvurur ve durumu uygulamadan sorumlu öğretim elemanına bildirir.

(2) Öğrenciler Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü tarafından, uygulamalar sırasında iğne batması ve delici-kesici araçlar ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı (hepatit B- tetanoz vb.) aşılanmaları için bilgilendirilir ve kontrol edilir. Aşılanmanın yapılıp yapılmaması öğrencinin sorumluluğundadır. Aşılanmak istemeyen öğrencilerin uygulamaya devam edebilmeleri için onam formunu imzalamaları gerekmektedir.

Uygulamada öğrencinin genel görünüşü ve üniforma düzeni

Madde 12 - (1) Öğrenci, uygulama alanında genel görünüş ve giyim olarak uygulama yapacağı kurumun bu konudaki kılık kıyafet kurallarına uymakla yükümlüdür.

(2) Öğrenci, uygulama alanında aşağıda özellikleri tanımlanan ve Şekil 1.'de resmi yer alan Antalya Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'nün belirlediği üniformayı giymekle yükümlüdür.

(a) Forma üstü: Sol üst cebinde bölümün belirlediği şekilde Antalya Bilim Üniversitesi logo baskısı olan, kısa kollu, kırmızı renkte üniformadır. Forma içine uzun kollu beyaz bir giysi (kolları sarkmayan) giyilebilir.

(b) Forma altı: Üniforma yandan cepli, önden fermuarlı, klasik kesimli, lacivert renkli pantolon.

(c) Hırka: Üniforma üzerine giyilecek hırka, lacivert/siyah renkli, düz, baskısız, şekilsiz olmalıdır.

(d) Ayakkabı: Üniforma altına giyilecek ayakkabının altı ses çıkarmayacak malzemeden yapılmış, beyaz renkli ve kapalı olmalıdır. Ayakkabı giymeye engeli olan öğrencilerin durumu bildiren raporu Bölüm Başkanlığı tarafından değerlendirilecektir.

(e) Çorap: Üniforma altına giyilecek çorap pantolonla aynı renkte olmalıdır.

Şekil 1: Uygulama Forması

(f) Laboratuvar önlüğü: Öğrenci beceri laboratuvarlarında laboratuvar önlüğü giymekle yükümlüdür. Laboratuvar önlüğü, Antalya Bilim Üniversitesi logo baskısı olan, önden düğmeli kısa ya da uzun kollu, beyaz renklidir.

(3) Öğrenci hem kendisi hem de hasta için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür. Bu kurallar aşağıda yer almaktadır:

a. Kız öğrencilerin saçları kısa ya da toplu, tırnakları kısa olmalı, takı (küpe, kolye, yüzük, bilezik, piercing vb) takılmamalıdır. Başörtüsü olan öğrencilerin başörtüleri, pantolon ile aynı ve düz renkte olmalı, örtü üniformanın üzerine sarkmayacak şekilde bağlanmalıdır.

b. Forma ve ayakkabı uygulama alanı dışında giyilmemelidir.

Uygulamaya Devam, Mazeret ve İzin

Madde 13- (1) Öğrenci, Antalya Bilim Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne göre uygulamaya devam, mazeret ve izinlere ilişkin hükümleri yerine getirir.

(2) Öğrenciler, uygulamalı dersin belirtilen sürede %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamalı çalışmaların (laboratuvar, klinik ve saha uygulamaları vb.) %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan dolayı o dersten başarısız sayılırlar. Uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır.

(3) Öğrencinin kurum izni ile katıldığı aktiviteler (spor karşılaşmaları, kültürel ve bilimsel aktiviteler vb.) nedeniyle uygulamalara katılamadığı süre devamsızlık olarak kabul edilmez.

Uygulamalı derslerin değerlendirilmesi

Madde 14- Uygulamalı dersler, Antalya Bilim Ünitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne göre değerlendirilir. Değerlendirme beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları, klinik saha uygulamaları I ve II dersi final sınavı (intörnlük sınavı) vb. nesnel ölçüm araçları kullanılarak öğretim elemanlarınca yapılır ve uygulamalı

ders notu verilir. Deęerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi dersin ilgili sorumlu ğretim elemanları tarafından öğrencilere uygulamalı derslerin başlangıcında duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Madde değişikliği ve uygulama olmayan haller

Madde 15- (1) Bu yönerge, Antalya Bilim Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler doğrultusunda yenilenebilir.

(2) Uygulamalı derslere ilişkin bu yönergede yer almayan durumlarda ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir.

Yürürlük

Madde 16- Bu yönerge, Antalya Bilim Üniversitesi Senatosu tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17- Bu yönerge hükümlerini Antalya Bilim Üniversitesi Rektörü yürütür.